

podpore za okrajne ceste 21.500 K in 22.500 itd. O sklepkih seje okrajnega zastopa poročamo prihodnjic.

Proti gospodinski šoli v Ptuj so pričeli prvaki hudo gonjo. Kaj je vzrok temu? Vrag to vedi! Gospodinska šola je prepotrebna in vsak pametni človek mora priznati, da ima g. Ornig v tem oziru veliko zaslug. In vendar psujejo prvaki, češ da se hoče dekleta v tej šoli samo „ponemčiti“. Presneto slaba mora biti „narodnost“ prvakov, ako se zanjo tako bojijo. In lepi „slovenski narodnjak“ mora biti človek, ki postane v 30 dneh Nemeč... Hinavščina je vse to! Ko bi g. Ornig vse svoje premoženje razdelil med halczanske kmete, bi ga prvaki vendar psovali in napadali. Vse je slabo, kar pride od g. Orniga, — to pa zato, ker on ne trobi v farško-prvaški rog.

Sejmi v Ormužu. Leta 1908 se vršijo v Ormužu sledeči sejmi: Letni sejmi, kramarski in živinski: v petek, 10. aprila, ponedelek, 27. julija in v sredo, 11. novembra. — Mesečni živinski sejmi: v ponedelek dne 13. januarja, 3. februarja, 2. marca, 4. maja, 1. junija, 6. julija, 7. septembra, 5. oktobra in 7. decembra. — Svinjski sejmi: vsaki torek; ako pade na torek praznik, potem se vrši sejem na delavnik-ponedelek.

Sejmi v Ptuj leta 1908. Konjski in goveji sejmi se vršijo leta 1908 sledeče dni: 2. in 15. januarja, 5. in 19. februarja, 4. in 18. marca, 1. in 23. aprila (23., tudi letni in lesni sejem), 6. in 20. maja, 3. in 17. junija, 1. in 15. julija, 5. (letni in lesni) novembra, 2. in 16. decembra. — Sejmi z žrebeta mi pa se vršijo: 7. in 21. oktobra, 4. in 25. novembra ter 2. in 16. decembra. — Nadalje se vršijo svinjski sejmi: dne 2., 8., 15., 22., 29. januarja, 5., 12., 19., 26. februarja, 4., 11., 19., 24. marca, 1., 8., 15., 22., 29. aprila, 6., 13., 20., 27. maja, 3., 10., 17., 24. junija, 1., 8., 15., 22., 29. julija, 4., 12., 19., 26. avgusta, 2., 9., 16., 23., 30. septembra, 7., 14., 21., 28. oktobra, 4., 11., 18., 25. novembra, 2., 9., 16., 23., 30. decembra. — Živino se pripelje od 6. ure zjutraj naprej. Do 7. ure smejo na sejmističe le tisti, ki priženejo živino. Prodaja živine izven sejmističa je prepovedana in se kaznuje.

Od Velike nedelje nam piše prijatelj sledeči pogovor: „Dober den Ti Bog daj, Matjaš, kom pa greš tak naglo?“ — Gorta k Vičanskemu rihtari. — Hanza: „Pje to je glih fein, te ma si pajdašla, jaz tudi grem kjemi, e si že bija gda tam gor?“ Matjaš: „Ne še nigdar, pa najnd ne vem ge je, kakši je, pa ker ge je, da že brz ovi ti stari krez eno leto po volitvi podira, kaj bi rad duže rihtar bija“. — Stoj Matjaš malo, te mo Ti jaz nekaj poveda. Jaz pa vem ker je, pa ge je, jaz som že bija prijem. Še je sploh ti stari rihtar, de še je ne yün tisto podiranje. Tak ti je en stori pükľavi pa že včista seri en strašen klerikalec, pri sv. Tomaži napre moli reženkranc v cerkvi. Gda ma ta prišla moreš pasko meti, kaj neboš kaj zakleja, ovači bi ge ša on tomasoškemi tehanti pravit kaj mi klejemo in kunemo pri Vekoj Nedelji“. — Matjaš: Oje Hanza, kaj mi to praviš, se pa tak pa ne klejemo še nam je toga nikol ne „Štajerc“ povedo, da bi kleti mogli, le hodma hitro, jaz bi ga že rad vida, kakši je pa kak je pri njem pobožno, če resen s tehantom pajdaši“. — „Te pa le hitro hodma, ains cvaj, kaj ma pred tam. — Ains, cvaj, ains, cvaj, viš ga le tü glih je doma. Zdj pač pasko mejma, toti je veš eno malo več, kak drugi rihtari: ker je že eno leto posilrihtar. Pst, pst, kaj naj nede čüja, to je jegov sin, ki je tak prestrašeni. — „Dober den Bog daj. Ge so oča?“ — „Kaj bi žnjimi rada?“ — „Nekaj bi nama napisali“. — Kaj napisali? Kaj oni vejo pisati, jaz vem pisati, mo vama že jaz napisa. — „Prosimo, to pa le. (Po končanem pisanju): „Ne režite v kraj drugo prazno polovico papirja, morebiti se bom to nūca pred sodnijo. Pje pajdaš zdaj poč skočima. Srečno mladi puba. Zdjaj pa po malem hedma. Jezuš Kristuš, e si ga čüja kak je začēja kleti, ko je je klobük obetla vrga, gdo si me ti reka kaj nebi praznega papira vkraj reza, kak je krucifikse zganja. Ja takše kletvice se sen jaz nigdar ne čüja, jaz sen misla, da de tak le gromska strela vnjega počila. Pje Hanza toti je včista

nor“. — Na sprotlje je enok „Štajerc“ pisa še veš tisto, kak so pr Tomaži pobožni lidje, kaj bi noč in dan v cerki tičali. O ja, vem še tisto, če so vsi tak pobožni kak je toti njegov sin, te ma mija gotovo vnebesah. — „Zdjaj pa le hodma ains, cvaj, daleč še mama do Vekē Nedle. Te pa le hitro hodma, ains, cvaj, ains, cvaj, bekalšrit ains, cvaj“.

Ogenj. 18. t. m. je gorelo pri posestniku Drogeniv v Zg. Rodvini. Škode je za 4000 K. Požarne brambe so bile takoj na mestu.

Mariborska porota. Srojo ženo sežgati je hotel Alojz Stigar v „Stadterbergu“ pri Ptuj. Žena mu je namreč pobegnila, ker ji je vedno grozil. Stigar je mislil, da je skrita v vinčarnici Vrabl je tam zažgal. Sedel bode zato 5 let v težki ječi.

Sodnijskim tolmačem v Ptuj sta imenovana g. poštna asistenta Mih. Scholler za madžarski in Franc Jurin za hrvaški jezik.

Celje. Tukajšnji trgovci so sklenili, da ne bodejo dajali kupcem novoletna darila. Navada novoletnih daril je sama ob sebi grda in se zgodi le na troške kupcev.

Iz Koroškega.

Korošci! Novo leto se bliža in treba je izpregovoriti resno besedo. Kajti razmere na Koroškem so se v zadnjem času temeljito spremenile. Dolgo je bila Koroška dežela za prvaše nakane „tužni Korotan“. Ali odkar se je preselil ljubljanski dr. Brejc v Celovec in stopil v zvezo s Podgorci in Ražuni, pričelo je po Koroškem tako divjo hujskanje, da je težko kaj ednakega v drugih deželah najdeti. Opozarjamo le na tiste češke farje, ki „rešnjejo“ slovenščino po Koroškem. Opozarjamo na prijatelja alkohola Svatona, na Gabrona itd. Opozarjamo na zlorabo spovednic ter prižnic, ki smo jo v našem listu tolikokrat opisovali. Opozarjamo na dejstvo, da se je celo križe iz grobov trgalo in to edino iz političnega ter narodnostnega sovraštva... To je delo Brejc-Podgorčevne stranke. Mi smo celo prepričanja, da orglar in poslanec Grafenauer ni sam toliko kriv teh fazmer, nego njegovi svetovalci in voditelji v prvaško-dohtarskih frakih ter farških talarjih. Grafenauer je le orodje v roki enega Brejca ali enega Podgorca. To je lahko dokazati. Grafenauer je bil najprve hudi nasprotnik kranjske ožlindrane klerikalne stranke. Ali na komando Brejca ter Podgorca se ji je pokoril. Grafenauer je bil najprve nasprotnik klerikalni zvezi državnozbornskih poslancev. Ali na komando Brejca in Podgorca je pristopil tej zvezi. Grafenauer je bil najprve nasprotnik avstro-ogrski nagodbi. Ali na komando Brejca in Podgorca je pobegnil iz dvorane v hipu, ko bi imel glasovati proti ljudstvu škodljivi nagodbi... In ti ljudje, ta čudovita deteljca Brejc - Podgorc - Grafenauer kriči po Koroškem, da hoče ljudstvo pred revščino obvariti in ga pripeljati v deželo, kjer teče med ter mleko! Ob novem letu opozarjamo koroško ljudstvo še enkrat na škodljivo delovanje teh ljudi. Naj govoriijo karkoli hočejo, — glavni namen jim je, da razbijejo sporazumljenje, ki je vladalo doslej med nemškimi in slovenskimi Korošci. Doseči hočejo, da bi vsak slovenski kmet bljuval ogenj in žveplo na nemškega kmeta, — da bi se vsako gospodarako delo onemogočilo, da bi ljudstvo v neumnosti hiralo in poljubovalo še tisto palico, s katero ga bijejo. In zato hujskajo, da je vera in da je narodnost v nevarnosti. Ednaki pa so pristaši nove struje, ki trosi s svojim hinavskim listom „Korošec“ ljudem pešek v oči. Tudi tej stranki je narodnostna gonja prva skrb. Vse drugo jih ne briga, — ali da bi nahujkali ljudstvo proti Nemcu in potem v kalnem ribe lovili, — zato porabijo vsa sredstva. Tako ponavljamo ob slovesu starega leta in prihodu novega le to, kar smo vedno naglašali: „Štajerc“ je edino glasilo koroških in štajerskih kmetov. „Štajerc“ je vedno ednakega prepričanja in zatorej — na delo za „Štajerca“.

Orglar Grafenauer je govoril in sicer veliko ter dolgo govoril. On zna torej več nego hruške peči. Pri glasovanju o avstro-ogrski nagodbi jo je sicer raje iz dvorane popihal, da se ne bi vladi zameril; pomagal je s tem, da se avstrijskemu ljudstvu vsako leto 30 milijonov kron iz

žepa vžame. Možati poslanec bi ostal tukrat dvorani in glasoval. Ali Grafenauer je šel v tem najresnejšem hipu raje v oštarijo. Potem pa razpravi državnega začasnega proračuna pa je Grafenauer govoril. In nekaj je v prvi vrsti sledečo modrost: „Jaz sem največji nasprotnik naše vlade; imel bi torej dovolj vzroka, da glasujem proti vladi. Ali glasoval bodem le za vlado, kajti ona kaže vsaj željo, da hoče nas koristiti“... Čudna je ta pesen, kaj? Orglar Grafenauer je strastni nasprotnik vlade. Ali kadar mu vrže vlada palico po tleh, takrat je orglar Grafenauer prav pridno apertora. On je nasprotnik vlade, ali kar vlada hoče, to stori Grafenauer. V svojem govoru je razvil Grafenauer tudi sledečo „mi-li“: „Število nemških ljudskih šol se vzdržuje umetno.“ — Tu je posegel napredni poslanec Nagela v besedo in vprašal: „Za koliko slovenskih šol je prebivalstvo prosilo, da se utrakvizirajo?“ — Na to vprašanje ni vedel orglar odgovora. Zato mu je prišlo: štajerski kaplan Korošec na pomoč ter zaklical: „Všled hujskanja!“ — Korošec si predreži, očitati d ugim hujskanje! Naprednjak Nagela mu je dal pravi odgovor, ko je zaklical: „Naši koroški Slovenci se ne pustijo hujskati!“ — Kranjski klerikalec Povše je vprašal: „Zakaj pa je bil Grafenauer izvoljen?“ — Nagela: „Mi vemo dobro, kako je bil izvoljen! (namreč s zlorabo prižnic in vere, z goljufijo najhujše vrste). Nadalje je Nagela Grafenauerju vrgel besedo v obraz: „Vi morate tako govoriti, ali vaše prepričanje ni to!“ S tem je Nagela pravo zadel. Grafenauer nima svojega lastnega prepričanja, — on je le orodje v farško-dohtarskih rokah. In taki poslanci — ne bodejo Korošče rešili!

Po svetu.

Ljubi „Štajerc“! V neki gostilni se kmetski fanti prepevajo. Nakrat stopi krčmar mednje in zakliče: „Fajrad gospodi, vsak še eno klofuto in potem plačati!“

75 knapov zasulo je v Birminghamu vsled razstrelbe plinov. Skoraj vse je potegnilo grozno razmesarjenje kot mrliče iz jame.

Književnost in umetnost.

Novo železniške zveze iz Dalmacije, kakor jih določa sprejeta pogodba, se že nahajajo na novi, ravnokar izšli prometni karti Avstro-Ogrske G. Freytaga (G. Freytags Verkehrskarte Österreich - Ungarns). Merilo 1: 1,500 000, velikost 71 : 98 cm. Založba G. Freytag & Berndt Dunaj VII/I. Schottenfeldgasse 62. Karte te firme so sploh imenitne, natakou delane in jih je ravnokar izšla, obsega vse v prometu ali zgradbi stoječe železnice, vse resne projekte, vse železniške in poštne kraje, oddaljenost enega od drugega v kilometrih in mnogo drugega zanimivega gradiva. Karti košta K 2.— in jo še enkrat priporočamo.

Brzjavi.

Dunaj. Tako zvane delegacije so izvoljene. Kakor znano, obstojijo delegacije iz 40 poslancev državne in 20 gospodske zbornice. Dovoliti imajo svote za skupne potrebsčine. Na prvi seji se je predložilo proračun za l. 1908. Številku tega proračuna so naravnost grozne. Skupne potrebsčine znašajo namreč skoraj 387 milijonov kron. Le za armada se zahteva skupno skoraj 312 milijonov, za mornarico pa 57 milijonov. Za vojaščino sploh se zahteva skoraj 19 milijonov več nego lani. In to zdaj, ko krvavi avstrijsko ljudstvo iz tisočih ran...

Pittsburg (Sev. Amerika). V jami Darc-Mine se je zgodila velikanska razstrelba. 500 rudarjev je zasutih. Ker gori v jami, je rešitev izključena. Nesrečneži so večinoma Ogrji in Amerikanci.

Palermo. V vili Latarani v Palermi (Italija) se je zgodila dinamitna razstrelba. Dve hiši sta se podrli. Ponoči so potegnili 45 mrličov iz razvalin.

Loterijske številke.

Gradec, dne 14. decembra: 84, 49, 17, 29, 25
Trst, dne 7. decembra: 61, 43, 76, 79, 51